

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
ЗАМІСТЬ ЄДИНОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ЄФВВ)
З ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ З ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра
для вступників, які мають право на спеціальні умови вступу
на основі здобутого раніше ступеня бакалавра, магістра
або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
(НРК6, НРК7)

спеціальність **С4 «Психологія»**
освітньо-професійна програма **«Кризова психологія»**

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий іспит замість єдиного фахового вступного випробування (далі ЄФВВ) - форма оцінювання в ХДАК для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти, що передбачає оцінювання підготовленості вступників, які відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2026 році та Правилам прийому на навчання до Харківської державної академії культури для здобуття вищої освіти у 2026 році, користуються спеціальними умовами участі в конкурсному відборі на навчання для здобуття вищої освіти, з певного предметного тесту.

Фаховий іспит замість ЄФВВ з предметного тесту з педагогіки та психології є формою вступного випробування для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю С4 «Психологія», яка передбачає оцінювання знань та навичок вступника з педагогіки та психології.

Програма фахового іспиту замість ЄФВВ з предметного тесту з педагогіки та психології укладена відповідно до Програми предметного тесту з педагогіки та психології єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК 6, НРК 7, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2024 року № 426 (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0426729-24#Text>). Програма фахового іспиту замість ЄФВВ з предметного тесту з психології та педагогіки охоплює матеріал за наступними розділами:

1. Основи педагогіки та психології;
2. Історія і теорія педагогіки та психології;
3. Методи дослідження у педагогіці та психології;
4. Прикладні психолого-педагогічні засади освіти, навчання, виховання та розвитку особистості.

Деталізований тематичний зміст Програми за розділами наведено у додатку 1.

Метою фахового іспиту замість ЄФВВ з предметного тесту з педагогіки та психології є оцінювання рівня теоретичної підготовки вступників, а також сформованості практичних умінь і навичок, необхідних для опанування змісту освітньо-професійної програми «Кризова психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Фаховий іспит замість ЄФВВ з предметного тесту з педагогіки та психології проводиться відповідно до розкладу вступних випробувань ХДАК в очному форматі з записом на дві камери, з подальшим оприлюдненням вступного випробування на сайті ХДАК впродовж трьох днів після оприлюднення оцінок вступників та зберігається на цих ресурсах у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань. Відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ХДАК у 2026 році відеозаписи деяких категорій вступників не оприлюднюються на офіційному вебсайті, але зберігаються у приймальній комісії.

Форма проведення фахового іспиту замість ЄФВВ з предметного тесту з педагогіки та психології - комп'ютерне тестування.

Кількість питань в тесті - 140. Кожне з тестових завдань має одну правильну відповідь з декількох альтернатив. Розподіл питань за розділами Програми наведено у таблиці 1.

Час на виконання тесту - до 180 хвилин.

Таблиця 1. Структура предметного тесту з педагогіки та психології

Найменування розділу	Кількість питань
1. Основи педагогіки та психології	21
2. Історія і теорія педагогіки та психології	35
3. Методи дослідження у педагогіці та психології	21
4. Прикладні психолого-педагогічні засади освіти, навчання, виховання та розвитку особистості	63

2. СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Кількість питань в тесті - 140. Кожне з тестових завдань має одну правильну відповідь, яка оцінюється в 1 тестови бал. Отримані вступником тестові бали переводяться за Таблицею переведення тестових балів до шкали 100-200 балів (таблиця 2). Підсумкова оцінка за результатами складання фахового іспиту замість ЄФВВ з предметного тесту з педагогіки та психології виставляється за 200-бальною шкалою.

Вступники, які отримали за результатами фахового іспиту замість ЄФВВ з предметного тесту з педагогіки та психології менше 100 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування для здобуття вищої освіти не допускаються.

Таблиця 2. Таблиця переведення тестових балів до шкали 100-200 балів

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
35	100	71	148	107	183,5
36	101	72	149	108	184
37	102	73	150	109	184,5
38	103	74	151	110	185
39	104	75	152	111	185,5
40	105	76	153	112	186
41	106	77	154	113	186,5
42	107	78	155	114	187
43	108	79	156	115	187,5
44	109	80	157	116	188
45	110	81	158	117	188,5
46	111	82	159	118	189
47	112	83	160	119	189,5
48	113,5	84	161	120	190

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
49	115	85	162	121	190,5
50	116,5	86	163	122	191
51	118	87	164	123	191,5
52	119,5	88	165	124	192
53	121	89	166	125	192,5
54	122,5	90	167	126	193
55	124	91	168	127	193,5
56	125,5	92	169	128	194
57	127	93	170	129	194,5
58	128,5	94	171	130	195
59	130	95	172	131	195,5
60	131,5	96	173	132	196
61	133	97	174	133	196,5
62	134,5	98	175	134	197
63	136	99	176	135	197,5
64	137,5	100	177	136	198
65	139	101	178	137	198,5
66	140,5	102	179	138	199
67	142	103	180	139	199,5
68	143,5	104	181	140	200
69	145	105	182		
70	146,5	106	183		

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Березюк О. С., Власенко О. М. Дидактика: теорія і практика: навч.-метод. посіб. для студ. гуманіт. факультетів. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. 255 с.
2. Боднар А. Я. Теорія і практика професійного самовизначення. Психолого педагогічний практикум. К.: ПП «Дірект Лайн», 2017. 92 с.
3. Варій М.Й. Загальна психологія: навч. посіб. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 968 с.
4. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління. К: Центр навчальної літератури, 2019. 396 с.
5. Джаман Т.В. Історія педагогіки України : навчальний посібник / Т. В. Джаман. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 288 с.
6. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 445 с.
7. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. 2-е вид., допов. Харків : ХНУВС, 2020. 320 с.

8. Завгородня Т. К., Стражнікова І. В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.
9. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки: навчальний посібник для студентів ЗВО. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 364 с.
10. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
11. Історія педагогіки: у 2 ч. Ч. 1. Історія зарубіжної педагогіки і шкільництва : навч. посіб. для студ. закладів вищої пед. освіти / уклад.: Ткачук М. М., Ткачук Л. В. Вид. 2-ге, допов. та переробл. Умань : Візаві, 2020. 280 с.
12. Княжева І. А. Педагогіка: навч. посіб. Одеса: Університет Ушинського, 2023. 110 с.
13. Козловський Ю. М. Педагогіка : підручник / Ю. М. Козловський, В. Л. Ортинський, Л. В. Дольнікова. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 372 с.
14. Курлянд З. Н. Педагогіка : навчальний посібник / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, Т. Ю. Осипова та ін. Харків : Бурун Книга, 2019. 304 с.
15. Лаппо В. В. Теорія і методика виховання : навч. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2023. 384 с.
16. Левківський М.В. Історія педагогіки: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 380 с.
17. Мазяр О. В. Диференціальна психологія : модульний курс - К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.
18. Маценко Л. М. Теорія і методика виховання : навч. посіб. 3-є вид., доп. перероб. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 319 с.
19. Москалець В. П. Психологія особистості. Київ : Центр учбов. літ., 2018. 262 с.
20. Нагачевська З.І. Педагогіка: навч.-метод. посіб. Івано- Франківськ: НАІР, 2020. 144 с.
21. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: підручник. Київ: Академвидав, 2019. 448 с.
22. Папуча М. В., Наконечна М. М. Проблема розвитку в психології особистості: навч. посібн. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 52 с.
23. Пихтіна Н. П. Методологія психолого-педагогічних досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 315 с.
24. Поясок Т.Б. Педагогіка: навч. посіб. / Т. Поясок, О. Беспарточна; Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського. Кременчук : НОВАБУК, 2024. 207 с.
25. Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 452 с.
26. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посіб. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.
27. Сватенкова Т. І., Тимошенко О. А. Методологічні та теоретичні проблеми психології : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 143 с.
28. Сікорський П. І. Нова педагогіка: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 540 с.

29. Токарева Н. М. Вікова та педагогічна психологія. Київ, 2017. 548 с.
30. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження : навч.-метод. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с.
31. Яковенко О. В. Інтелект та мислення. Психологічний практикум. Київ: ТОВ «НВП ІНТЕРСЕРВІС», 2017. Частина 1. 48 с.

ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ З ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ЗА РОЗДІЛАМИ

Зміст програми структуровано за наступними розділами:

- Розділ 1. Основи педагогіки та психології;
- Розділ 2. Історія і теорія педагогіки та психології;
- Розділ 3. Методи дослідження у педагогіці та психології;
- Розділ 4. Прикладні психолого-педагогічні засади освіти, навчання, виховання та розвитку особистості.

Питання мають різні рівні складності: від простого відтворення знань (рівень А) до розуміння (рівень В), аналізу, оцінки (рівень D) та застосування (рівень С).

№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Когнітивний рівень
РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ		
1.1	Педагогіка та психологія у структурі сучасних наук	
1.1.1	Педагогіка в системі наук про людину. Об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки	В
1.1.2	Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології.	В
1.1.3	Основні категорії педагогіки: освіта, навчання, виховання, формування, розвиток, самоосвіта, самовиховання, саморозвиток.	В
1.1.4	Основні категорії психології: психіка, свідомість, особистість, діяльність, спілкування, образ.	В
1.1.5	Структура та основні галузі педагогіки.	В
1.1.6	Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія.	В
1.2	Загальні закономірності розвитку і соціалізації особистості	
1.2.1	Процес розвитку особистості. Біологічні (вродженість, спадковість) та соціальні (соціалізація, середовище, діяльність та виховання) чинники та закони психічного розвитку особистості.	В
1.2.2	Співвідношення понять "людина", "особа", "індивід", "особистість" та "індивідуальність".	В
1.2.3	Характеристика особистості учня як суб'єкта освітнього процесу.	В
1.2.4	Вікова періодизація психічного розвитку особистості (за Е. Еріксоном). Вікові та індивідуально-типологічні особливості розвитку особистості та їх урахування в освітньому процесі.	В
1.2.5	Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості. Мотивація навчальної діяльності.	В
1.2.6	Гра, навчання, праця як види діяльності. Діяльність учня в освітньому процесі та її види. Сутність та характеристика навчальної діяльності школяра.	В
1.2.7	Закономірності психічного розвитку та принципи навчання і виховання як основні механізми соціалізації та розвитку особистості учня.	В
1.2.8	Соціалізація особистості: сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ: та нові медіа: Інтернет, соціальні мережі) соціалізації. Поняття ресоціалізації.	С

№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Когнітивний рівень
1.2.9	Цінності та ціннісні орієнтації особистості. Життєві перспективи. Цілі життя. Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси.	В
РОЗДІЛ 2. ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ		
2.1 Педагогічна та психологічна думка XVII - початок XX ст.		
2.1.1	Педагогічна теорія Я.-А. Коменського.	В
2.1.2	Проблеми розвитку особистості у педагогічній спадщині Г. Сковороди.	В
2.1.3	Кордоцентризм у психолого-педагогічних поглядах П. Юркевича.	В
2.1.4	"Вільне виховання" в педагогічній системі М. Монтессорі.	В
2.1.5	М. Грушевський про українську мову й українську школу.	В
2.1.6	Антропоцентризм як провідна ідея творчості К. Ушинського.	В
2.1.7	О. Лазурський: вчення про нахили та обдарованість особистості.	В
2.1.8	Психологія як наука про безпосередній досвід: В. Вундт	В
2.1.9	Г. Еббінгауз: закони пам'яті. Крива забування Г. Еббінгауза.	В
2.1.10	Полікультурність - головний принцип педагогічної позиції М. Драгоманова.	В
2.2 Педагогічна та психологічна думка XX - початку XXI ст.		
2.2.1	Психоаналітична теорія З. Фрейда. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Етапи психосексуального розвитку особистості. Механізми психологічного захисту особистості.	С
2.2.2	Індивідуальна психологія А. Адлера. Комплекс меншовартості.	В
2.2.3	Аналітична психологія К.-Г. Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого.	В
2.2.4	Неофрейдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та необіхевіоризм (А. Бандура). Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом). Генетична психологія Ж. Піаже.	В
2.2.5.	Ідеї педагогічної психології у працях С. Балея.	В
2.2.6	Г. Костюк про навчально-виховний процес та психічний розвиток учнів.	В
2.2.7	Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського.	В
2.2.8	С. Френе: школа успіху і радості.	В
2.2.9	Вальдорфська школа: ідея цілісного виховання (Р. Штайнер).	В
2.2.10	Концепція соціально-особистісного виховання А. Макаренка.	В
2.2.11	Теорія вчинку В. Роменця.	В
2.2.12	Виховний ідеал Г. Ващенко.	В
2.2.13	Система української освіти: принципи, види, рівні освіти, типи закладів освіти (згідно із Законом України "Про освіту" (чинна редакція)).	В
3 РОЗДІЛ 3. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПЕДАГОГІЦІ ТА ПСИХОЛОГІЇ		
3.1 Планування та забезпечення якості дослідження		
3.1.1	Наукові дослідження в педагогіці та психології: різновиди, проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет.	В
3.1.2	Програма дослідження: структура, вимоги до її складання та етапи дослідження. Гіпотези дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.	В
3.1.3	Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, основні вимоги до формування вибірки, методи формування.	В
3.1.4	Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність.	В

№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Когнітивний рівень
3.2	Методи збирання інформації	
3.2.1	Спостереження: види, переваги і недоліки, роль спостерігача.	В
3.2.2	Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний) та основні етапи проведення.	С
3.2.3	Поняття "тестування". Види тестів: проєктивні тести, тести дослідження особистості, тести пізнавального розвитку, тести досягнень, педагогічне тестування.	В
3.2.4	Методи опитування. Анкетування (поштові, пресові, онлайнві, експертні, індивідуальні, групові). Анкета: види питань, методичні вимоги до композиції анкети та до формулювання питань. Інтерв'ювання.	С
3.2.5	Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування.	В
3.2.6	Соціометрія: процедура застосування та інструментарію (анкета, шкали).	С
3.2.7	Аналіз продуктів діяльності. Аналіз документів. Контент-аналіз.	В
3.3	Методи аналізу емпіричних даних	
3.3.1	Вимірювання: визначення, види, рівні.	В
3.3.2	Описова статистика. Кількісний та якісний аналіз даних.	В
3.3.3	Аналіз кореляційного зв'язку між двома змінними. Коефіцієнти кореляції.	В
4	РОЗДІЛ 4. ПРИКЛАДНІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТИ, НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	
4.1	Освіта і навчання особистості	
4.1.1	Дидактика як теорія освіти і навчання: її сутність, основні категорії. Парадигми освіти і навчання (гуманістична, особистісно-орієнтована, компетентнісна, рефлексивна).	В
4.1.2	Процес навчання: сутність і зміст, двосторонній характер, функції (освітня, виховна, розвивальна), структурні елементи навчання (мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми організації навчання, його результати). Навчання, уміння, наочіння.	С
4.1.3	Поняття про базові принципи навчання та їх характеристика.	В
4.1.4	Зміст освіти в сучасній школі: сутність та основні поняття. Знання, уміння, навички, компетентності.	В
4.1.5	Структура навчально-пізнавальної діяльності учнів (сприймання - осмислення - розуміння узагальнення - закріплення). Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні. Етапи та рівні засвоєння знань.	В
4.1.6	Методи навчання. Їх характеристика та класифікації за: джерелом інформації (словесні, наочні, практичні); характером пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, пошукові); логікою пізнання (індуктивні, дедуктивні, традуктивні). Загальні вимоги до вибору методів навчання.	С
4.1.7	Засоби навчання: їх ознаки, функції та характеристика. Технічні засоби навчання (візуальні, аудіальні, аудіовізуальні, мультимедійні, інформаційно-комунікаційні).	В
4.1.8	Види навчання (пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, індивідуальне, інтегроване, диференційоване, ігрове, дистанційне). Компетентнісний підхід у навчанні.	В
4.1.9	Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: фронтальна, групова, кооперативна, колективна, парна, індивідуальна.	В

№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Когнітивний рівень
4.1.10	Урок як форма організації навчання. Типи і структура уроків за дидактичною метою. Вимоги до підготовки вчителя до уроку.	С
4.1.11	Активні (соціально-психологічні) форми організації освітнього процесу, їх різновиди: тренінг, диспут, ділова гра, круглий стіл, олімпіада, конкурс, виставка учнівської творчості.	В
4.1.12	Позаурочні форми навчання: факультативні заняття, просемінари, практикуми, секції, навчальні екскурсії, предметні гуртки, додаткові групові, індивідуальні заняття, домашня навчальна робота учня.	В
4.1.13	Поняття про контроль навчання, його функції. Види, форми і методи контролю. Рівні навчальних досягнень учнів та їх характеристика. Критерії і норми оцінювання успішності учнів. Поточне, тематичне та підсумкове оцінювання.	С
4.1.14	Поняття і види педагогічних технологій (розвивальні, проєктні, проблемні, ігрові, інтерактивні).	В
4.1.15	Педагогіка партнерства: педагогічно доцільна (суб'єкт-суб'єктна) взаємодія, концептуальні основи та принципи. Рівні та форми організації партнерської взаємодії.	В
4.2	Виховання особистості	
4.2.1	Сутність і структура процесу виховання, його мета і завдання. Поняття виховного впливу та взаємовпливу.	В
4.2.2	Принципи процесу виховання. Характеристика основних принципів виховання.	В
4.2.3	Зміст процесу виховання. Системний підхід у структуруванні змісту національного виховання. Основні напрями національного виховання (моральне, громадянсько-патріотичне, розумове, естетичне, фізичне, валеологічне, трудове, екологічне, статево-гендерне, правове, економічне).	С
4.2.4	Самовиховання: сутність, методи і прийоми. Педагогічне керівництво самовихованням учнів. Концепція особистісно-орієнтованого виховання.	В
4.2.5	Методи виховання. Групи методів: формування свідомості особистості; організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки; стимулювання поведінки і діяльності; контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.	С
4.2.6	Форми організації процесу виховання: позаурочна, позакласна та позашкільна виховна робота. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Колективні творчі справи.	В
4.2.7	Виховна взаємодія "вчитель-учень". Партнерство школи і сім'ї у вихованні учнів. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Форми і методи роботи школи з батьками учнів.	В
4.2.8	Учнівське самоврядування, його види. Органи учнівського самоврядування. Демократичне управління і лідерство в учнівському самоврядуванні. Формальні та неформальні групи учнів.	В
4.3	Особистість у життєвому та професійному просторі	
4.3.1	Соціально-психологічна структура особистості. Соціальні статуси: поняття та види (офіційний і неофіційний, приписаний і здобутий). Соціальні ролі: поняття та види (активні й пасивні, явні й латентні). Соціальна позиція особистості.	С
4.3.2	Стать і гендер. Маскулінність. Фемінінність. Андроґінність. Гендерна ідентичність. Кризи гендерної ідентичності. Гендерні стереотипи: поняття та види (традиційні та егалітарні). Гендерна рівність і дискримінація. Сексизм. Фемінізм.	С

№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Когнітивний рівень
4.3.3	Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Вчитель як суб'єкт професійної діяльності.	В
4.3.4	Особистість вчителя та його педагогічна майстерність. Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне (емоційне) вигорання педагога.	В
4.3.5	Спілкування в педагогічній діяльності. Складові спілкування (комунікативна, перцептивна, інтерактивна). Бар'єри педагогічного спілкування.	В
4.3.6	Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Конфлікти в освітньому середовищі. Стили поведінки в конфлікті (суперництво, уникнення, компроміс, співпраця, пристосування).	С
4.3.7	Профілактика (психологічна просвіта, недопущення дискримінації, матеріальне та моральне заохочення, дотримання корпоративної культури) та розв'язання (досягнення компромісу чи співпраці) педагогічних конфліктів. Медіація як форма врегулювання конфлікту.	В
4.3.8	Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні девіантної поведінки. Соціальні та психологічні чинники девіантної поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, соціальна реклама, корекційні програми, створення ситуації успіху.	В
4.3.9	Управління в системі освіти. Управлінська діяльність. Лідерство, керівництво, супровід. Типологія лідерства. Стили керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний). Корпоративна (організаційна) культура.	В